

Vergaderjaar 2020–2021

35 403

Staat van de Europese Unie 2020

L

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 november 2020

Tijdens de Algemene Europese Beschouwingen in de Eerste Kamer op 3 november jl. vroeg de heer Vendrik of het kabinet het voorstel steunt om de taxonomie toe te passen op het Europees herstelfonds, om zo te zorgen dat de besteding van de middelen uit het herstelfonds voldoet aan de ambitie van een groene transitie. In deze brief wil ik hier, mede namens de Minister van Economische Zaken, nader op ingaan.

Eind mei 2020 publiceerde de Europese Commissie een voorstel voor de *Recovery and Resilience Facility* (RRF). Dit voorstel bevatte geen klimaatdoelstelling. De Europese regeringsleiders bereikten tijdens de Europese Raad (ER) op 21 juli jl. een akkoord over het Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2021–2028 en het Europees herstelinstrument (Next Generation EU). Als onderdeel van het akkoord werd afgesproken dat tenminste 30% van de uitgaven onder het MFK en het herstelinstrument tezamen moeten bijdragen aan de klimaatdoelstellingen. Ook werd afgesproken dat deze bijdrage op effectieve wijze gemeten moet worden. Deze conclusies waren in lijn met de Nederlandse klimaatinzet.

Als vervolg op deze ER-conclusies heeft Nederland zich samen met gelijkgezinde landen in de Raad ingezet voor het opnemen van een ambitieuze klimaatdoelstelling in de RRF-verordening. Uit berekeningen van de Europese Commissie bleek dat een klimaatbijdrage van 37% vanuit de RRF nodig is om de overkoepelende klimaatbijdrage van tenminste 30% (MFK en herstelinstrument tezamen) te realiseren. In de Raadpositie is daarom, met steun van Nederland, opgenomen dat elke lidstaat tenminste 37% van zijn nationale herstelplan moet uitgeven aan klimaat. De Raadpositie vormt het uitgangspunt van de onderhandelingen met het Europees Parlement over de RRF-verordening, die naar verwachting voor het einde van het jaar zullen worden afgerond.

Nederland heeft zich in de Raad ook ingezet voor afspraken over een effectieve methode voor het meten van deze klimaatbijdrage. Voor Nederland is dat een belangrijk uitgangspunt, om zeker te zijn dat

herstelplannen van lidstaten aan de klimaatbijdrage van 37% voldoen. Daarvoor zijn er verschillende methodieken in gebruik en in ontwikkeling. Binnen het MFK wordt voor het cohesiebeleid de methode uit de *Common Provisions Regulation* (CPR) toegepast. Dit is de meest gedetailleerde bestaande methode voor het meten van klimaatbijdragen binnen het MFK. Hierbij worden meer dan 140 investeringscategorieën onderscheiden, en verbonden aan een klimaatmarker van 0%, 40% of 100%. Deze methodologie is gebaseerd op het RIO-marker systeem van de OESO. In de Raadspositie wordt verwezen naar deze methode uit de CPR voor het meten van de klimaatbijdrage.

Ook het Europees Parlement onderschrijft in zijn positie een 37% doelstelling voor klimaatuitgaven. Het Europees Parlement stelt voor om de klimaatbijdrage te meten op basis van de Europese taxonomie verordening (Verordening (EU) 2020/852) die op 18 juni jl. werd aangenomen. De taxonomie biedt een gemeenschappelijke taal voor duurzame economische activiteiten, op basis van zes milieudoelstellingen. Nederland heeft zich tijdens de onderhandelingen met succes ingezet voor een objectief, proportioneel en holistisch raamwerk. De taxonomie is echter nog in ontwikkeling. De taxonomie verordening voorziet in gedelegeerde handelingen voor de uitwerking van de taxonomie. Deze zullen in twee stadia worden afgerond: eind 2020 t.a.v. de eerste twee milieudoelstellingen (klimaatmitigatie en -adaptatie) en eind 2021 t.a.v. de overige vier doelstellingen (duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene hulpbronnen; circulaire economie; voorkomen en beheer van vervuiling; bescherming van gezonde ecosystemen). Nederland steunt toepassing van de taxonomie op EU-uitgaven en het onderzoek dat de Europese Commissie op dit moment doet naar de mogelijkheden hiertoe. Gezien het feit dat de uitwerking van de taxonomie nog niet is afgerond, lijkt toepassing van de taxonomie op de uitgaven in het kader van de RRF op korte termijn echter niet haalbaar. Lidstaten zijn immers al begonnen met het opstellen van hun nationale herstelplannen voor de RRF, die vanaf het moment van inwerkingtreding van de RRF-verordening, beoogd op 1 januari 2021, kunnen worden ingediend.

Het Europees Parlement wil de taxonomie als basis gebruiken om zeker te stellen dat de herstelplannen daadwerkelijk bijdragen aan de EU klimaatdoelen. Ook het kabinet zoekt die garantie. Op dit moment geeft de methode uit de CPR daar volgens het kabinet de grootste duidelijkheid over. Daarom heeft deze methode de voorkeur van het kabinet. Indien de Europese Commissie toch een goed en tijdig voorstel presenteert voor het meten van klimaatuitgaven uit de RRF op basis van de taxonomie, inclusief hoe om te gaan met de nog in ontwikkeling zijnde onderdelen ervan, zal het kabinet dat uiteraard met interesse bestuderen.

De Minister van Financiën,
W.B. Hoekstra